

Tributum tolerabile ac facile?

Księga jubileuszowa
dedykowana
Profesor Elżbiecie Kornberger-Sokołowskiej

Tributum tolerabile ac facile?

Księga jubileuszowa
dedykowana
Profesor Elżbiecie Kornberger-Sokołowskiej

Redakcja naukowa
Hanna Litwińczuk

Kolegium redakcyjne
Hanna Litwińczuk
Rafał Cieślak
Katarzyna Feldo
Julia Zdanukiewicz

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

 Wolters Kluwer

WARSZAWA 2023

PANI PROFESOR DR HAB. ELŻBIETA KORNBERGER-SOKOŁOWSKA

Profesor dr hab. Elżbieta Kornberger-Sokołowska ukończyła studia prawnicze na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego. Z początkiem lat 70. rozpoczęła studia doktoranckie na Wydziale Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, gdzie w 1975 r., na podstawie rozprawy z zakresu prawa administracyjnego gospodarczego pt. *Prawne formy koordynacji gospodarczej w zarządzaniu przedsiębiorstwem*, otrzymała stopień naukowy doktora nauk prawnych w zakresie prawa i podjęła pracę na Uniwersytecie Warszawskim na Wydziale Zarządzania, a następnie na Wydziale Prawa i Administracji.

W 2001 r., na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. *Decentralizacja finansów publicznych a samodzielność jednostek samorządu terytorialnego*, uzyskała stopień doktora habilitowanego nauk prawnych w zakresie prawa, specjalność: prawo finansowe.

W 2015 prezydent Rzeczypospolitej Polskiej nadał Jej tytuł naukowy profesora nauk prawnych, na podstawie m.in. monografii pt. *Zasada adekwatności w systemie finansów publicznych*.

W trakcie pracy naukowej na Uniwersytecie Warszawskim, przez dwie kadencje była również członkiem Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów, gdzie opiniowała projekty aktów prawnych z zakresu finansów publicznych, oraz dyrektorem Centrum Studiów Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego UW, w ramach którego opracowała programy studiów licencjackich, magisterskich i podyplomowych. Prowadziła seminarium doktoranckie na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz w Instytucie Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk.

Profesor Elżbieta Kornberger-Sokołowska należy do grona najwybitniejszych specjalistów z zakresu finansów publicznych i finansów samorządu terytorialnego. Publikacje naukowe Pani Profesor, dotyczące decentralizacji i zasady adekwatności, wniosły istotny wkład w rozwój nauki w obszarze samorządu terytorialnego i finansów publicznych, a tezy w nich zawarte, mimo upływu lat, zachowują swoją aktualność i mogą być przydatne w procesie stanowienia i stosowania prawa w tym obszarze.

Dorobek naukowy Profesor Elżbiety Kornberger-Sokołowskiej obejmuje między innymi następujące publikacje:

- *Decentralizacja finansów publicznych a samodzielność finansowa jednostek samorządu terytorialnego*, Warszawa 2001;
- *Dochody jednostek samorządu terytorialnego*, Warszawa 2002;
- *Zasady systemu finansów samorządu terytorialnego* [w:] *System finansów samorządu terytorialnego. Wybrane problemy*, red. L. Patrzalek, Poznań 2003;
- *Aktualne problemy finansów jednostek samorządu terytorialnego w Polsce* [w:] *Aktualne problemy finansów lokalnych i regionalnych w Polsce i innych krajach Unii Europejskiej*, red. E. Chojna-Duch, Warszawa 2006;
- *Prawne uwarunkowania polityki budżetowej* [w:] *Prawo a polityka. Materiały z konferencji Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego, która odbyła się 24 lutego 2006 roku*, red. M. Zubik, Warszawa 2007;
- *Budżet jednostek samorządu terytorialnego w aspekcie decentralizacji i regionalizacji finansów publicznych* [w:] *System prawa finansowego*, t. 2, *Prawo finansowe sektora finansów publicznych*, red. E. Ruśkowski, Warszawa 2010;
- *Jednostki samorządu terytorialnego jako beneficjenci środków europejskich*, Warszawa 2012 (red. naukowa i współautorstwo);
- *Finanse jednostek samorządu terytorialnego*, Warszawa 2012;
- *Podatek od towarów i usług w związku z działalnością jednostek samorządu terytorialnego*, „Samorząd Terytorialny” 2013/9;
- *Zasada adekwatności w systemie finansów samorządu terytorialnego w Polsce*, Warszawa 2013;
- *Prawo finansowe. Prawo finansów publicznych. Prawo podatkowe. Prawo bankowe*, Warszawa 2017 (współautorstwo);
- *Prawo finansów samorządowych*, Warszawa 2018 (współautorstwo);
- *Ustawa o finansach publicznych. Ustawa o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych. Komentarz*, red. W. Misiąg, Warszawa 2019 (współautorstwo);
- *Finanse publiczne w Konstytucji (refleksje po 25 latach obowiązywania regulacji dotyczących budżetów publicznych)*, „Państwo i Prawo” 2022/10.

Profesor Elżbieta Kornberger-Sokołowska jest również cenionym nauczycielem akademickim. Cieszy się zaufaniem i uznaniem koleżanek i kolegów z Uniwersytetu Warszawskiego oraz innych ośrodków naukowych. Jest osobą szanowaną i lubianą przez studentów. W trakcie swojej kariery akademickiej prowadziła wykłady oraz seminaria licencjackie i magisterskie na Wydziale Prawa i Administracji oraz w Centrum Studiów Samorządu Terytorialnego i Rozwoju Lokalnego UW. Była również promotorem i recenzentem wielu prac magisterskich i prac doktorskich oraz recenzentem w przewodach habilitacyjnych i doktorskich.

Pani Profesor dr hab. Elżbieta Kornberger-Sokołowska

Szanownej Pani Profesor, w związku z przejściem na emeryturę, dziękujemy za lata owocnej, wypełnionej intelektualnymi wyzwaniem współpracy. Życzymy zdrowia i pomyślności na kolejnym etapie życia, licząc na dalszą współpracę i możliwość korzystania z Pani wiedzy i doświadczeń.

Prof. dr hab. H. Litwińczuk

Dr R. Cieślak

Dr K. Feldo

Dr J. Zdanukiewicz

uwagę na interpretację indywidualną Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej z 26.06.2017 r., 0113-KD IPT1-1.4012.138.2017.2.ŻR¹³, w której organ podkreślił, że „w przedmiotowej sprawie będziemy mieli do czynienia z sytuacją, w której wystąpią skonkretyzowane świadczenia w zamian za określone wynagrodzenie. Jednakże, jak wskazał Wnioskodawca nie wystąpi bezpośredni związek pomiędzy otrzymanym dofinansowaniem z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na realizację ww. projektu a ceną wykonywanych przez Wnioskodawcę czynności. Należy bowiem zauważyć, że otrzymane przez Gminę środki zostaną przeznaczone na pokrycie kosztów projektu, pod nazwą «Odnawialna energia w gminie (...)», tym samym przedmiotowa dotacja jest dotacją kosztową. Dlatego też dotacja otrzymana przez Wnioskodawcę nie stanowi elementu podstawy opodatkowania podatkiem VAT w rozumieniu art. 29a ust. 1 ustawy. Reasumując, podstawą opodatkowania dla usług świadczonych przez Gminę na rzecz mieszkańców są kwoty należne, w postaci wpłat, które uiszczają mieszkańcy biorący udział w projekcie zgodnie z zawartą umową, pomniejszone o kwotę należnego podatku”. Analogiczne stanowisko zostało przedstawione w interpretacji ogólnej Ministra Finansów z 15.06.2012 r., PT4/033/2-3/9/EFU/2012/PT-298¹⁴.

W ostatnich latach w interpretacjach indywidualnych można natomiast zaobserwować zmianę wcześniejszego stanowiska i przyjęcie, że dotacja otrzymywana przez JST bezpośrednio wpływa na cenę usług realizowanych przez samorząd na rzecz finalnych jej użytkowników, a zatem podlega opodatkowaniu VAT¹⁵. Tytułem przykładu można przywołać interpretacje indywidualne Dyrektora Krajowej

---

LEX nr 257599; Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie z 15.04.2015 r., IPPP3/4512-62/15-2/KT, LEX nr 266330; Dyrektora Izby Skarbowej w Katowicach z 29.09.2015 r., IBPP2/4512-621/15/JJ, LEX nr 277977.

¹³ LEX nr 350905.

¹⁴ LEX nr 135810: „Decydujące w tym kontekście znaczenie ma art. 29 ust. 1 cyt. ustawy o podatku od towarów i usług, zgodnie z którym podstawą opodatkowania jest obrót, zdefiniowany jako kwota należna z tytułu sprzedaży, pomniejszona o kwotę należnego podatku. Kwota należna obejmuje całość świadczenia należnego od nabywcy lub osoby trzeciej. Dodatkowo, obrót zwiększa się o otrzymane dotacje, subwencje i inne dopłaty o podobnym charakterze mające bezpośredni wpływ na cenę (kwotę należną) towarów dostarczanych lub usług świadczonych przez podatnika, pomniejszone o kwotę należnego podatku. (...) w sytuacji gdy podatnik, w związku z dostawą towarów lub świadczeniem usług, otrzymuje dofinansowanie (dotację, subwencję, czy też inną dopłatę o podobnym charakterze), wpływające bezpośrednio na cenę towaru lub usługi, «uzupełnia» ono podstawę opodatkowania z tytułu danej dostawy lub świadczenia. Natomiast dotacje czy subwencje (np. dotacja ze środków unijnych) niemające bezpośredniego wpływu na cenę czynności podlegających opodatkowaniu podatkiem od towarów i usług, nie stanowią obrotu w rozumieniu przepisu art. 29 ust. 1 powołanej wyżej ustawy o podatku od towarów i usług, czyli nie zwiększają podstawy opodatkowania podatkiem od towarów i usług”.

¹⁵ Można zaobserwować także działania władz skarbowych zmierzające do utrwalenia praktyki polegającej na opodatkowywaniu VAT dotacji poprzez weryfikację rozliczeń JST w tym zakresie i wzywaniu do uiszczenia podatku należnego od otrzymanego dofinansowania.

Informacji Skarbowej: z 5.11.2019 r., 0113-KDIPT1-1.4012.539.2019.2.MH¹⁶ oraz z 11.01.2019 r.: 0115-KDIT1-2.4012.823.2018.2.AJ¹⁷ i 0111-KDIB3-1.4012.859.2018.3.JP^{18, 19}.

Organy podatkowe konsekwentnie nakazują JST ujmowanie takich dotacji w podstawie opodatkowania. Tożsamy pogląd wyraźnie zarysował się w linii orzeczniczej sądów administracyjnych uznających, w ślad za Dyrektorem Krajowej Informacji Skarbowej, że tego typu dotacje mają charakter cenotwórczy, ponieważ są przyznawane w celu sfinansowania konkretnych czynności opodatkowanych realizowanych przez JST na rzecz mieszkańców, zatem bezpośrednio wpływają na wartość świadczenia uzyskanego od mieszkańców w związku z realizacją dofinansowanej inwestycji²⁰.

Przedstawione powyżej stanowisko zaczął przełamywać Naczelny Sąd Administracyjny, wydając pozytywne dla JST rozstrzygnięcia wskazujące na zakupowy charakter dotacji, a w konsekwencji brak obowiązku jej rozliczenia dla celów VAT²¹. Z kolei w dniu 26.11.2020 r. NSA wydał postanowienie²², w ramach którego, z uwagi na pojawiające się wątpliwości, zdecydował się na skierowanie kwestii opodatkowania dotacji do rozstrzygnięcia przez poszerzony skład NSA²³.

4. WYROKI TSUE W SPRAWACH C-612/21 I C-616/21

W dniu 16.04.2021 r. – jeszcze zanim doszło do rozstrzygnięcia przedmiotowego zagadnienia przez poszerzony skład NSA – Sąd ten postanowił skierować do TSUE pytania prejudycjalne w sprawach dotacji otrzymywanych przez JST na:

¹⁶ LEX nr 517559.

¹⁷ LEX nr 486093.

¹⁸ LEX nr 486002.

¹⁹ Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej zajmuje stanowisko, że w przypadku takich projektów jak realizacja OZE/POŚ podstawą opodatkowania z tytułu świadczonych przez JST usług na rzecz mieszkańców jest nie tylko kwota należna, w postaci wpłaty, którą uiszczają mieszkańcy biorący udział w projekcie zgodnie z zawartymi umowami, ale także środki otrzymane przez JST od podmiotu trzeciego (tj. instytucji udzielającej dofinansowania) na realizację ww. projektu w części, w jakiej miały bezpośredni wpływ na cenę świadczonych na rzecz mieszkańców usług.

²⁰ Zob. np. wyrok WSA w Lublinie z 16.11.2018 r., I SA/Lu 518/18, LEX nr 2595601 oraz wyrok NSA z 7.09.2018 r., I FSK 909/18, LEX nr 2563815.

²¹ Zob. np. wyroki NSA: z 11.08.2020 r., I FSK 412/18, LEX nr 3048444 oraz z 15.10.2020 r., I FSK 689/18, LEX nr 3090271.

²² I FSK 1454/18, LEX nr 3151945.

²³ Sprawa dotyczy bezpośrednio opodatkowania VAT środków unijnych uzyskanych przez JST na realizację projektu dotyczącego montażu kolektorów słonecznych w budynkach mieszkańców i jest wynikiem skargi złożonej przez nią na interpretację indywidualną wydaną przez Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej w tym zakresie. Wyrok NSA (7) zapadł w tej sprawie 5.06.2023 r.

- montaż systemów OZE na nieruchomościach stanowiących własność mieszkańców (postanowienie z 16.04.2021 r., I FSK 1645/20²⁴)²⁵;
- usuwanie azbestu z nieruchomości stanowiących własność mieszkańców (postanowienie z 16.04.2021 r., I FSK 1490/20²⁶)²⁷.

W ramach obu powyższych zapytań NSA zwrócił się o rozstrzygnięcie kwestii, czy JST realizując projekt, działa w charakterze podatnika VAT. Dodatkowo w ramach postanowienia dotyczącego OZE NSA zapytał, czy w przypadku uznania, że JST działa jako podatnik VAT, dotacja otrzymana na realizację projektu powinna podlegać opodatkowaniu.

W dniu 10.11.2022 r. opinie w ww. sprawach wydała rzecznik generalna Juliane Kokott. W swoich opiniach rzecznik uznała, że JST, realizując projekty dotyczące odpowiednio montażu systemów OZE na nieruchomościach mieszkańców / usuwania azbestu z nieruchomości mieszkańców, działa nie jako podatnik, ale jako organ władzy publicznej.

Powyższe stanowisko rzecznik generalnej zostało następnie uwzględnione w wydanych 30.03.2023 r. wyrokach w sprawach: C-612/21 (OZE) oraz C-616/21 (azbest). W obu rozstrzygnięciach TSUE uznał, że realizując zadania we wskazanych obszarach, JST nie wykonuje działalności gospodarczej, co oznacza, iż czynności przez nią wykonywane nie podlegają opodatkowaniu VAT.

5. WNIOSKI

Dotacje otrzymywane na projekty typu OZE czy POŚ stały się w przeciągu ostatnich kilku lat istotnym problemem dla rozliczeń VAT w JST, a kwestia ich opodatkowania stanowi przedmiot wielu sporów z organami. Postępowania w tych sprawach, które zostały zawieszono z uwagi na ww. pytania prejudycjalne, są obecnie podejmowane i wkrótce należy oczekiwać ich rozstrzygnięcia.

Wskazać należy, że orzeczenia TSUE w sprawach C-612/21 i C-616/21 zmieniają całkowicie dotychczasowy sposób rozliczeń VAT przyjmowany przez większość JST i organów skarbowych w szczególności w zakresie projektów dotyczących OZE czy azbestu. Kwestia, że w tego typu projektach JST działa jako organ władzy publicznej, ma istotne znaczenie nie tylko w kontekście opodatkowania dotacji, lecz również całościowego rozliczenia danego projektu, czyli także opodatkowania wpłat mieszkańców oraz prawa do odliczenia VAT od wydatków ponoszonych przez JST

---

²⁴ LEX nr 3199962.

²⁵ Wyrok TSUE z 30.03.2023 r., C-612/21, Gmina O. przeciwko Dyrektorowi Krajowej Informacji Skarbowej, EU:C:2023:279.

²⁶ LEX nr 3209108.

²⁷ Wyrok TSUE z 30.03.2023 r., C-616/21, Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej przeciwko Gminie L., EU:C:2023:280.

na realizację inwestycji. Należy przy tym zwrócić uwagę, że sama kwestia prawa do odliczenia VAT nie została przedstawiona TSUE, co w praktyce może przełożyć się na późniejsze wątpliwości w tym zakresie.

Wyroki Trybunału w sprawach C-612/21 i C-616/21 będą miały znaczący wpływ na krajową praktykę i orzecznictwo w kwestii opodatkowania dotacji uzyskanych przez JST na projekty typu OZE bądź też inne realizowane na analogicznych zasadach (np. POŚ). W założeniu organy podatkowe i sądy krajowe powinny bowiem uwzględnić w swoich rozstrzygnięciach wnioski płynące z ww. orzeczeń TSUE²⁸. Z uwagi jednak na wiele możliwych stanów faktycznych, w tym różne sposoby finansowania danej inwestycji, a także pozostawienie przez Trybunał pewnych kwestii do rozstrzygnięcia sądom krajowym, nie można wykluczyć, że nie jest to jeszcze definitywne zakończenie sporów w zakresie rozliczenia VAT projektów dotyczących OZE czy POŚ.

VAT TAXATION OF SUBSIDIES GRANTED TO LOCAL AUTHORITIES

Streszczenie

Opodatkowanie dotacji stanowi wyjątek od ogólnych zasad wspólnego systemu VAT. Nie wszystkie dotacje stanowią element podstawy opodatkowania VAT, a jedynie takie, które są dotacjami związanymi bezpośrednio z ceną towarów czy usług. Dotacje otrzymywane przez jednostki samorządu terytorialnego na projekty takie jak OZE stały się w ostatnich latach istotnym problemem z perspektywy ich rozliczeń VAT. Orzeczenia w sprawach C-612/21 i C-616/21 wydane przez TSUE 30.03.2023 r. będą miały znaczący wpływ na krajową praktykę i orzecznictwo w kwestii opodatkowania dotacji.

SŁOWA KLUCZOWE: dotacja, jednostka samorządu terytorialnego, VAT, wpływ na cenę towarów

Abstract

Taxation of subsidies is an exception to the general principles of the common system of VAT. Not all subsidies are part of VAT base, but only those that are subsidies directly related to the price of the supply of goods or the provision of services. Subsidies received by local authorities for projects such as renewable energy sources (RES) have become a significant problem from the point of view their VAT settlements over the last few

---

²⁸ NSA (7) w ustnym uzasadnieniu wyroku z 5.06.2023r., I FSK 1454/18, wprost wskazał, że kluczowa dla rozstrzygnięcia tej konkretnej sprawy jest argumentacja przedstawiona przez Trybunał w sprawie C-612/21.

years. The judgments of the CJEU in cases C-612/21 and C-616/21, issued on 30 March 2023, will have a significant impact on the national practice and case law on the taxation of subsidies.

KEYWORDS: subsidy, local authority, VAT, impact on the price of goods

SYLWIA ADAMCZYK-KACZMARA [ORCID: 0000-0002-4778-3706] – doktor nauk społecznych w dyscyplinie nauki prawne, radca prawny, doradca podatkowy.

SPIS TREŚCI

Pani Profesor dr hab. Elżbieta Kornberger-Sokołowska	5
List gratulacyjny Dyrektor Instytutu Nauk Prawnych PAN	9
SYLWIA ADAMCZYK-KACZMARA	
Opodatkowanie VAT dotacji udzielanych jednostkom samorządu terytorialnego	11
MICHAŁ BITNER	
Lokalny publiczny transport zbiorowy jako usługa świadczona w ogólnym interesie gospodarczym	20
BOGUMIŁ BRZEZIŃSKI	
Tak zwany <i>tampon tax</i> i jego losy. Przyczynek do współczesnych uwarunkowań polityki podatkowej	31
ELŻBIETA CHOJNA-DUCH	
Skuteczność zarządzania gospodarczego w Unii Europejskiej w dobie współczesnych globalnych kryzysów – uwarunkowania ekonomiczne i prawne	39
JAKUB CHOWANIEC	
Podatek od niektórych instytucji finansowych a zasada sprawiedliwości podatkowej	58
RAFAŁ CIEŚLAK	
Projekty hybrydowe w okresie programowania UE na lata 2021–2027	67
KATARZYNA FELDO	
Tworzenie prawa podatkowego jako wynalazek człowieka o dalekosiężnych konsekwencjach	83
LESZEK GARLICKI	
COVID-19 – restrykcje administracyjne – wolność religii (refleksje wokół orzecznictwa Sądu Najwyższego USA)	93

JADWIGA GLUMIŃSKA-PAWLIC, DANUTA KAMIŃSKA 5 lat Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii	110
JAN GŁUCHOWSKI, KRZYSZTOF ADAM GÓRSKI Protekcjonizm a globalizacja rynków finansowych	122
ANDRZEJ GOMUŁOWICZ Wolności i prawa ekonomiczne podatnika a orzecznictwo sądownictwa administracyjnego	134
JACEK JAGIELSKI, PIOTR GOŁASZEWSKI Fundusze specjalne w ustrojowym prawie administracyjnym (przyczynek do dyskusji)	149
MARCIN JĘDRASIK Partnerstwo publiczno-prywatne a koncesja na roboty budowlane lub usługi – różnice	179
MIŁOSZ KŁOSOWIAK Uznaniowy charakter decyzji nakładającej opłatę adiacencką	201
KRZYSZTOF KOŚLICKI Opodatkowanie budowli podatkiem od nieruchomości a zasada autonomii prawa podatkowego	210
ADAM KRZYWOŃ Polski Ład a konstytucyjny standard tworzenia prawa podatkowego	219
BEATA KUCIA-GUŚCIORA, PAWEŁ SMOLEŃ Podstawy prawne finansowania kościelnych szkół wyższych. Kilka refleksji w świetle ustawy 2.0	229
HANNA LITWIŃCZUK Przepisy szczególne a klauzula ogólna przeciwko unikaniu opodatkowania. Wybrane zagadnienia	238
MARIA MŁOTKOWSKA Teoretyczne i praktyczne aspekty dochodzenia przez jednostki samorządu terytorialnego roszczeń z tytułu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej	247
WITOLD MODZELEWSKI Podmiotowość we współczesnym podatku akcyzowym: refleksje podstawowe	255

ARTUR MUDRECKI Wykładnia prounijna w podatku od towarów i usług w orzecznictwie Naczelnego Sądu Administracyjnego	274
ARTUR NOWAK-FAR Konkurencja podatkowa	287
WŁODZIMIERZ NYKIEL Podatki i budżet w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej – wybrane zagadnienia	300
MAŁGORZATA OFIARSKA Zasady ustalania standardów formalnych dotyczących projektów budżetów obywatelskich – perspektywa normatywna i orzecznicza	310
ZBIGNIEW OFIARSKI Rekompensata za rezygnację z uprawnienia do zakupu samochodu w trybie przedpłat jako quasi-dotacja przedmiotowa	321
BOGUMIŁ PAHL Współposiadanie gruntu, budynku i budowli przez przedsiębiorcę i podmiot niewykonyjący działalności gospodarczej a stawki podatku od nieruchomości. Uwagi na tle wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 12.12.2017 r., SK 13/15	332
LESZEK PATRZAŁEK Funkcje subwencji o charakterze wyrównawczym przekazywanych do budżetów samorządów województw a cele i instrumenty polityki regionalnej państwa	343
KRYSTYNA PIOTROWSKA-MARCAK, JAROSŁAW MARCAK Patologia samodzielności finansowej gmin w Polsce	355
KRZYSZTOF RADZIKOWSKI Definicja budowli jako przedmiotu opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Uwagi o wadach legislacyjnych art. 1a ust. 1 pkt 2 u.p.o.l.	368
MARIA SUPERA-MARKOWSKA Podmioty mikro i małe – wybrane aspekty prawnofinansowe ich ujęcia w prawie podatkowym i w innych gałęziach prawa	377
DARIUSZ SZAFRAŃSKI Działalność gospodarcza obywateli państw trzecich na terytorium RP	394

KAROL MARCIN SZMAJ Krajowe reguły fiskalne – przegląd zmian regulacji prawnej	408
MACIEJ ŚLIFIRCYK Umowy zawierające interpretacje urzędowe przepisów prawa podatkowego	417
KATARZYNA ŚWIĘCH-KUJAWSKA Prawne determinanty dochodów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego – wybrane zagadnienia	430
KAROLINA TETŁAK Ograniczenie działalności basenów, siłowni i klubów fitness w związku z COVID-19	442
MAREK WALUGA Władztwo podatkowe gminy w podatku rolnym	454
MAREK WIERZBOWSKI, KATARZYNA ZIÓLKOWSKA Doręczenia w postępowaniach administracyjnych – zarys problematyki stosowania przepisów ustawy o doręczeniach elektronicznych	463
ANNA WÓJTOWICZ-DAWID Efektywność wydatkowania środków na inwestycje przez jednostki sektora finansów publicznych	471
JULIA ZDANUKIEWICZ Najbardziej demokratyczny budżet	480
MAREK ZUBIK Ordynacja podatkowa a unikanie opodatkowania podatkiem od nieruchomości. Zabawa ociężałego kotka ze sprytną myszką	493

Wydanie publikacji zostało dofinansowane przez
Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego

Wydanie publikacji zostało dofinansowane przez
Centrum Analiz Legislacyjnych i Gospodarczych
Współfinansowano ze środków Narodowego Instytutu Wolności –
Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego
ze środków Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018–2030

Recenzent
Dr hab. Arwid Mednis

Wydawca
Grzegorz Jarecki

Redaktor prowadząca
Paulina Ambroży

Opracowanie redakcyjne
Violet Design

Projekt graficzny okładki
Wojtek Janikowski

© Copyright for this edition by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2023

ISBN 978-83-8328-600-6

Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o.
Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 728 313 462
e-mail: PL-ksiazki@wolterskluwer.com

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

